

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 16 października 1997 r. **Nr 127**

TREŚĆ:

Poz.:

UMOWY MIĘDZYNARODOWE:

- 815 — Konwencja konsularna między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Chorwacji, sporządzona w Warszawie dnia 21 lutego 1995 r. 3850
- 816 — Oświadczenie rządowe z dnia 24 czerwca 1997 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji konsularnej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Chorwacji, sporządzonej w Warszawie dnia 21 lutego 1995 r. 3861
- 817 — Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Filipin w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzona w Manili dnia 9 września 1992 r. 3861
- 818 — Oświadczenie rządowe z dnia 30 czerwca 1997 r. w sprawie wejścia w życie Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Filipin w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu, sporządzonej w Manili dnia 9 września 1992 r. 3882
- 819 — Porozumienie między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Łotewską w sprawie umów dwustronnych zawartych w latach 1922—1938, sporządzone w Warszawie dnia 10 lutego 1997 r. 3883
- 820 — Oświadczenie rządowe z dnia 24 lipca 1997 r. w sprawie wejścia w życie Porozumienia między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Łotewską w sprawie umów dwustronnych zawartych w latach 1922—1938, sporządzonego w Warszawie dnia 10 lutego 1997 r. 3884
- 821 — Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o połączeniu autostrad oraz o budowie i przebudowie mostu granicznego w rejonie Olszyny i Forstu, sporządzona w Warszawie dnia 20 marca 1995 r. 3885
- 822 — Oświadczenie rządowe z dnia 23 lipca 1997 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o połączeniu autostrad oraz o budowie i przebudowie mostu granicznego w rejonie Olszyny i Forstu, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 1995 r. 3889
- 823 — Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o połączeniu polskiej drogi krajowej 274 i niemieckiej drogi federalnej B97 oraz o budowie mostu granicznego w rejonie Gubinka i Guben, sporządzona w Warszawie dnia 20 marca 1995 r. 3890
- 824 — Oświadczenie rządowe z dnia 23 lipca 1997 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o połączeniu polskiej drogi krajowej 274 i niemieckiej drogi federalnej B97 oraz o budowie mostu granicznego w rejonie Gubinka i Guben, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 1995 r. 3894
- 825 — Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o utrzymaniu mostów granicznych na granicy polsko-niemieckiej w ciągu polskich dróg krajowych i niemieckich dróg federalnych, sporządzona w Warszawie dnia 20 marca 1995 r. 3895
- 826 — Oświadczenie rządowe z dnia 23 lipca 1997 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o utrzymaniu mostów granicznych na granicy polsko-niemieckiej w ciągu polskich dróg krajowych i niemieckich dróg federalnych, sporządzonej w Warszawie dnia 20 marca 1995 r. 3899
- 827 — Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką o małym ruchu granicznym, sporządzona w Zakopanem dnia 6 grudnia 1996 r. 3899
- 828 — Oświadczenie rządowe z dnia 9 września 1997 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką o małym ruchu granicznym, sporządzonej w Zakopanem dnia 6 grudnia 1996 r. 3911

815**KONWENCJA KONSULARNA****między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Chorwacji,**

sporządzona w Warszawie dnia 21 lutego 1995 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 21 lutego 1995 r. została sporządzona w Warszawie Konwencja konsularna między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Chorwacji w następującym brzmieniu:

KONWENCJA KONSULARNA**między Rzeczpospolitą Polską
a Republiką Chorwacji**

Rzeczpospolita Polska i Republika Chorwacji,

wyrażając wolę umocnienia przyjaźni i pogłębienia wzajemnie korzystnej współpracy,

kierując się pragnieniem uregulowania i rozwijania stosunków konsularnych między obydwooma Państwami oraz jak najdalej idących ułatwień w ochronie praw i interesów ich obywateli,

postanowiły zawrzeć Konwencję konsularną i uzgodniły, co następuje:

ROZDZIAŁ I**Definicje****Artykuł 1**

1. Stosowane w niniejszej konwencji wyrażenia mają niżej określone znaczenie:

- 1) „urząd konsularny” oznacza konsulat generalny, konsulat, wicekonsulat lub agencję konsularną;
- 2) „okręg konsularny” oznacza obszar wyznaczony urzędowi konsularnemu do wykonywania funkcji konsularnych;
- 3) „kierownik urzędu konsularnego” oznacza osobę powołaną do działania w tym charakterze;
- 4) „urzędnik konsularny” oznacza każdą osobę, włącznie z kierownikiem urzędu konsularnego, powołaną w tym charakterze do wykonywania funkcji konsularnych;
- 5) „pracownik konsularny” oznacza każdą osobę zatrudnioną w służbie administracyjnej lub technicznej urzędu konsularnego;
- 6) „członek personelu służby” oznacza każdą osobę zatrudnioną w służbie domowej urzędu konsularnego;
- 7) „członkowie urzędu konsularnego” oznacza urzędników konsularnych, pracowników konsularnych oraz członków personelu służby;

8) „członkowie personelu konsularnego” oznacza urzędników konsularnych poza kierownikiem urzędu konsularnego, pracowników konsularnych oraz członków personelu służby;

9) „członek personelu prywatnego” oznacza osobę zatrudnioną wyłącznie w służbie prywatnej członka urzędu konsularnego;

10) „członek rodziny” oznacza małżonkę albo małżonka członka urzędu konsularnego, ich dzieci i rodziców, pod warunkiem że wspólnie z nim zamieszkują i są na utrzymaniu członka urzędu konsularnego;

11) „pomieszczenia konsularne” oznacza budynki lub części budynków i tereny przyległe do nich, niezależnie od tego, czyją są własnością, używane wyłącznie dla celów urzędu konsularnego, włączając w to rezydencję kierownika urzędu konsularnego;

12) „archiwa konsularne” oznacza wszystkie pisma, dokumenty, korespondencję, książki, filmy, techniczne zasoby gromadzenia i wykorzystania informacji, rejestry urzędu konsularnego oraz szyfry i kody, kartoteki, jak również przedmioty wyposażenia służące do ich zabezpieczenia i przechowywania;

13) „statek” oznacza każdą cywilną jednostkę pływającą, uprawnioną do podnoszenia bandery Państwa wysyłającego i zarejestrowaną w tym Państwie;

14) „statek powietrzny” oznacza każdą cywilną jednostkę latającą uprawnioną do używania oznaki przynależności Państwa wysyłającego i zarejestrowaną w tym Państwie.

2. Postanowienia niniejszej konwencji dotyczące obywateli Państwa wysyłającego mają odpowiednie zastosowanie również do osób prawnych, które ustanowione są zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa wysyłającego i mają siedzibę w tym Państwie.

ROZDZIAŁ II**Ustanawianie urzędów konsularnych oraz mianowanie członków urzędu konsularnego****Artykuł 2**

1. Urząd konsularny może być ustanowiony na terytorium Państwa przyjmującego jedynie za zgodą tego Państwa.

2. Siedziba urzędu konsularnego, jego klasa i okręg konsularny są ustalane przez Państwo wysyłające i podlegają aprobacie Państwa przyjmującego.

3. Późniejsze zmiany siedziby urzędu konsularnego, jego klasy i okręgu konsularnego mogą być dokonywane przez Państwo wysyłające jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

4. Uprzednia wyraźna zgoda Państwa przyjmującego jest również wymagana do otworzenia biura stanowiącego część istniejącego urzędu konsularnego, poza jego siedzibą.

Artykuł 3

1. Państwo wysyłające zaopatruje kierownika urzędu konsularnego w dokument posiadający formę listów komisyjnych lub podobnego dokumentu, wystawiony w związku z każdą nominacją, stwierdzający jego charakter urzędowy i wskazujący w zasadzie jego imiona i nazwisko oraz kategorię i klasę, jak również okręg konsularny i siedzibę urzędu konsularnego.

2. Państwo wysyłające przekazuje listy komisyjne lub podobny dokument w drodze dyplomatycznej lub innej stosownej drodze ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego.

3. Jeżeli Państwo przyjmujące na to się zgadza, Państwo wysyłające może zamiast listów komisyjnych lub podobnego dokumentu skierować do Państwa przyjmującego notyfikację zawierającą dane przewidziane w ust. 1 niniejszego artykułu.

4. Kierownik urzędu konsularnego zostaje dopuszczony do wykonywania swych funkcji na mocy upoważnienia Państwa przyjmującego, zwanego *exequatur*, bez względu na formę tego upoważnienia.

5. Państwo, które odmawia udzielenia *exequatur*, nie jest obowiązane do podania państwu wysyłającemu przyczyn odmowy.

6. Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 4 oraz ust. 7 i 8 niniejszego artykułu kierownik urzędu konsularnego nie może przystąpić do wykonywania swych funkcji przed uzyskaniem *exequatur*.

7. Do czasu udzielenia *exequatur* kierownik urzędu konsularnego może być tymczasowo dopuszczony do wykonywania swych funkcji. W takim przypadku mają zastosowanie postanowienia niniejszej konwencji.

8. Z chwilą gdy kierownik urzędu konsularnego zostanie dopuszczony, choćby tymczasowo, do wykonywania swych funkcji, Państwo przyjmujące powinno niezwłocznie zawiadomić o tym właściwe władze okręgu konsularnego. Powinno ono również zapewnić podjęcie niezbędnych środków dla umożliwienia kierownikowi urzędu konsularnego wywiązywania się z obowiązków urzędowych i korzystania z postanowień niniejszej konwencji.

Artykuł 4

1. Jeżeli kierownik urzędu konsularnego nie ma możliwości wykonywania swych funkcji lub jeżeli stanowisko kierownika urzędu konsularnego nie jest obsadzone, jako kierownik urzędu konsularnego może czasowo działać tymczasowy kierownik.

2. Imiona i nazwisko tymczasowego kierownika są uprzednio notyfikowane przez przedstawicielstwo dyplomatyczne Państwa wysyłającego bądź gdy Państwo to nie ma przedstawicielstwa dyplomatycznego w Państwie przyjmującym — przez kierownika urzędu konsularnego bądź, w razie gdy ten nie może tego uczynić — przez właściwy organ Państwa wysyłającego ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego lub organowi wyznaczonemu przez to ministerstwo. Państwo przyjmujące może uzależnić od swej zgody dopuszczenie jako tymczasowego kierownika osoby, która nie jest przedstawicielem dyplomatycznym ani urzędnikiem konsularnym Państwa wysyłającego w Państwie przyjmującym.

3. Właściwe organy Państwa przyjmującego powinny udzielać tymczasowemu kierownikowi pomocy i ochrony. W czasie gdy kieruje on urzędem, postanowienia niniejszej konwencji mają do niego zastosowanie na tych samych zasadach, jak do kierownika danego urzędu konsularnego. Państwo przyjmujące nie jest jednak obowiązane do przyznawania tymczasowemu kierownikowi ułatwień, przywilejów i immunitetów, z których korzystanie przez kierownika urzędu konsularnego uzależnione jest od warunków, których nie spełnia tymczasowy kierownik.

4. Gdy w okolicznościach przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu tymczasowym kierownikiem jest mianowany przez Państwo wysyłające członek personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego, korzysta on z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych, jeżeli Państwo przyjmujące temu się nie sprzeciwia.

Artykuł 5

Ministerstwo spraw zagranicznych Państwa przyjmującego będzie pisemnie powiadamiane:

- 1) o przybyciu do urzędu członka urzędu konsularnego po mianowaniu, o jego ostatecznym wyjeździe lub o zakończeniu wykonywania obowiązków oraz o wszystkich innych zmianach mających wpływ na jego status, które mogą powstać w czasie zatrudnienia w urzędzie konsularnym;
- 2) o przybyciu i ostatecznym wyjeździe osoby należącej do rodziny członka urzędu konsularnego oraz o fakcie, że jakaś osoba staje się lub przestaje być członkiem rodziny;
- 3) o przybyciu i ostatecznym wyjeździe członka personelu prywatnego oraz o zakończeniu jego służby;
- 4) o zatrudnieniu i zwolnieniu osoby zamieszkałej na stałe w Państwie przyjmującym jako członka urzędu konsularnego lub członka personelu prywatnego.

Artykuł 6

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego wydadzą bezpłatnie każdemu urzędnikowi konsularnemu odpowiedni dokument stwierdzający jego tożsamość i stanowisko.

2. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się także do pracowników konsularnych, członków personelu służby oraz członków personelu prywatnego, pod warunkiem że osoby te nie są obywatelami Państwa przyjmującego ani nie posiadają w tym Państwie stałego miejsca pobytu.

3. Postanowienia ust. 1 i 2 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do członków rodzin.

Artykuł 7

Urzędnikiem konsularnym może być jedynie obywatel Państwa wysyłającego, nie mający w Państwie przyjmującym stałego miejsca pobytu i nie wykonujący w tym Państwie, poza swoimi funkcjami urzędowymi, żadnej innej działalności o charakterze zarobkowym.

Artykuł 8

1. Państwo przyjmujące może w każdej chwili zaawiadomić Państwo wysyłające, że urzędnik konsularny jest *persona non grata* lub że jakkolwiek inny członek personelu konsularnego jest osobą niepożądaną; wówczas Państwo wysyłające, odpowiednio do przypadku, albo odwoła daną osobę, albo położy kres jej funkcjom w urzędzie konsularnym.

2. Jeżeli Państwo wysyłające odmawia wypełnienia lub nie wypełnia w rozsądnym terminie swych obowiązków wynikających z ust. 1 niniejszego artykułu, Państwo przyjmujące może, odpowiednio do przypadku, albo cofnąć *exequatur* danej osobie, albo przestać ją uważać za członka personelu konsularnego.

3. Osoba mianowana członkiem urzędu konsularnego może być uznana za osobę niepożądaną przed przybyciem na terytorium Państwa przyjmującego lub, jeżeli już się w tym państwie znajduje, przed objęciem swych funkcji w urzędzie konsularnym. Państwo wysyłające powinno w takim przypadku cofnąć nominację.

4. W przypadkach wymienionych w ust. 1 i 3 niniejszego artykułu Państwo przyjmujące nie jest obowiązane do podawania Państwu wysyłającemu przyczyn swej decyzji.

Artykuł 9

Państwo wysyłające może powierzyć swemu urzędowi konsularnemu ustanowionemu w innym państwie wykonywanie funkcji konsularnych w państwie trzecim po notyfikacji o tym zainteresowanym państwom i w braku wyraźnego sprzeciwu któregokolwiek z nich.

Artykuł 10

Po odpowiedniej notyfikacji Państwu przyjmującemu i w braku jego sprzeciwu urząd konsularny Pań-

stwa wysyłającego może wykonywać w Państwie przyjmującym funkcje konsularne na rzecz państwa trzeciego.

Artykuł 11

Każda z obu Umawiających się Stron może — w ramach stosunków dwustronnych — mianować i przyjmować honorowych urzędników konsularnych, stosując wobec nich postanowienia rozdziału III Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych oraz, jeśli to możliwe, postanowienia niniejszej konwencji. Honorowi urzędnicy konsularni mogą być obywatelami Państwa wysyłającego, Państwa przyjmującego lub państwa trzeciego.

ROZDZIAŁ III

Ułatwienia, przywileje i immunitety

Artykuł 12

1. Państwo przyjmujące udzieli urzędowi konsularnemu wszelkich ułatwień w wykonywaniu jego funkcji i zastosuje odpowiednie środki, aby członkowie urzędu konsularnego mogli wykonywać swą działalność urzędową oraz korzystać z praw, przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej konwencji. Państwo przyjmujące podejmie odpowiednie kroki w celu zapewnienia bezpieczeństwa urzędu konsularnego.

2. Państwo przyjmujące będzie traktowało urzędników konsularnych i członków ich rodzin z należnym szacunkiem i zastosuje wszelkie odpowiednie środki dla zapobieżenia jakiegokolwiek zamachowi na ich osoby, wolność lub godność.

Artykuł 13

1. Godło Państwa wysyłającego wraz z odpowiednim napisem w języku Państwa wysyłającego i w języku Państwa przyjmującego, oznaczającym urząd konsularny, może być umieszczone na budynku, w którym mieści się urząd konsularny, i na rezydencji kierownika tego urzędu.

2. Flaga Państwa wysyłającego może być wywieszona na budynku, w którym mieści się urząd konsularny i na rezydencji kierownika urzędu konsularnego.

3. Kierownik urzędu konsularnego może również umieszczać flagę Państwa wysyłającego na swoich środkach transportu, w czasie gdy są one używane dla celów urzędowych.

4. Przy korzystaniu z prawa przyznanego w niniejszym artykule należy uwzględniać ustawy i inne przepisy oraz zwyczaje Państwa przyjmującego.

Artykuł 14

1. Państwo wysyłające ma prawo, zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego:

1) nabywać na własność, posiadać lub wynajmować tereny, budynki lub części budynków, z przeznaczeniem na siedzibę urzędu konsularnego, na rezy-

dencję kierownika urzędu konsularnego lub na mieszkania innych członków urzędu konsularnego;

2) budować lub przystosowywać dla tych samych celów budynki na nabytych terenach;

3) przenosić prawa własności terenów, budynków lub części budynków nabytych lub zbudowanych.

2. Państwo przyjmujące powinno w razie potrzeby pomóc urzędowi konsularnemu w uzyskaniu odpowiednich mieszkań dla jego członków.

3. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu nie zwalniają Państwa wysyłającego od obowiązku stosowania się do przepisów i ograniczeń w zakresie budownictwa, urbanistyki i ochrony zabytków, mających zastosowanie na obszarze, na którym znajdują się lub będą się znajdować wymienione tereny, budynki lub ich części.

Artykuł 15

1. Pomieszczenia konsularne są nietykalne. Organy Państwa przyjmującego nie mają prawa wkraczać do nich bez zgody kierownika urzędu konsularnego, kierownika przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego albo osoby wyznaczonej przez jednego z nich.

2. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się również do pomieszczeń mieszkalnych urzędników konsularnych.

Artykuł 16

Pomieszczenia konsularne, ich urządzenia, mienie urzędu konsularnego i jego środki transportu nie podlegają żadnej formie rekwizycji dla celów obrony narodowej, użyteczności publicznej lub w innych celach. Jeżeli na te cele niezbędne jest wywłaszczenie, powinny być przedsięwzięte wszelkie odpowiednie środki dla uniknięcia utrudnienia wykonywania funkcji konsularnych i powinno być niezwłocznie wypłacone Państwu wysyłającemu odpowiednie i efektywne odszkodowanie.

Artykuł 17

1. Pomieszczenia urzędu konsularnego, rezydencja kierownika urzędu konsularnego, a także mieszkania członków urzędu konsularnego, których właścicielem lub najemcą jest Państwo wysyłające lub jakkolwiek osoba działająca w jego imieniu, są zwolnione od wszelkich opłat i podatków państwowych, regionalnych i komunalnych, z wyjątkiem opłat należnych za świadczenie określonych usług.

2. Zwolnień przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu nie stosuje się do opłat i podatków ciężących na podstawie ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego na osobie, która zawarła umowę z Państwem wysyłającym lub z osobą działającą w jego imieniu.

3. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się również do środków transportu będących własnością Państwa wysyłającego i przeznaczonych dla celów urzędu konsularnego.

Artykuł 18

Archiwa i dokumenty konsularne są nietykalne w każdym czasie, niezależnie od tego, gdzie się znajdują.

Artykuł 19

1. Państwo przyjmujące dopuszcza i ochrania swobodę porozumiewania się urzędu konsularnego dla wszelkich celów urzędowych. Przy porozumiewaniu się z rządem, przedstawicielstwami dyplomatycznymi oraz innymi urzędami konsularnymi Państwa wysyłającego, bez względu na to, gdzie się znajdują, urząd konsularny może używać wszelkich odpowiednich środków łączności, włącznie z kurierami dyplomatycznymi lub konsularnymi, pocztą dyplomatyczną lub konsularną, jak również korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem. Urząd konsularny ma prawo zainstalować nadajnik radiowy i używać go jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

2. Korespondencja urzędowa urzędu konsularnego jest nietykalna. Wyrażenie „korespondencja urzędowa” oznacza wszelką korespondencję dotyczącą urzędu konsularnego i jego funkcji.

3. Poczta konsularna powinna posiadać widoczne zewnętrzne oznaczenia jej charakteru i może zawierać jedynie korespondencję urzędową, jak również dokumenty i przedmioty przeznaczone wyłącznie dla celów urzędowych.

4. Poczta konsularna nie podlega otwarciu ani zatrzymaniu. Jeżeli jednak właściwe organy Państwa przyjmującego mają poważne podstawy, aby przypuszczać, że poczta zawiera inne przedmioty niż korespondencja, dokumenty i przedmioty określone w ust. 3 niniejszego artykułu, mogą prosić, aby poczta ta została otwarta w ich obecności przez upoważnionego przedstawiciela Państwa wysyłającego. Jeżeli organy Państwa wysyłającego odmówią zastosowania się do tej prośby, poczta zostanie zwrócona do miejsca, skąd pochodzi.

5. Kurier konsularny powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument stwierdzający jego status i określający liczbę paczek stanowiących pocztę konsularną. Kurierem konsularnym może być tylko obywatel Państwa wysyłającego, nie posiadający stałego miejsca pobytu w Państwie przyjmującym. Przy wykonywaniu swoich funkcji kurier konsularny znajduje się pod ochroną Państwa przyjmującego i korzysta z nietykalności osobistej oraz nie podlega zatrzymaniu, aresztowaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie.

6. Poczta konsularna może być powierzona kapitanowi statku lub dowódcy statku powietrznego. Kapitan lub dowódca będzie zaopatrzony w urzędowy dokument określający liczbę paczek stanowiących pocztę konsularną, jednakże nie będzie on uważany za kuriera konsularnego. Urzędnik konsularny może swobodnie odebrać pocztę konsularną bezpośrednio od kapitana statku albo dowódcy statku powietrznego i przekazać taką pocztę w ten sam sposób.

Artykuł 20

1. Kierownik urzędu konsularnego korzysta z immunitetu od jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego. Korzysta on z nietykalności osobistej i nie podlega zatrzymaniu, aresztowaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie.

2. Urzędnik konsularny nie podlega aresztowaniu, zatrzymaniu lub ograniczeniu wolności osobistej w jakikolwiek inny sposób w odniesieniu do czynności dokonanych poza zakresem jego funkcji, z wyjątkiem wszczęcia postępowania z powodu popełnienia przestępstwa, które według prawa Państwa przyjmującego zagrożone jest karą co najmniej 5 lat pozbawienia wolności lub karą surowszą i to tylko na podstawie decyzji wydanej przez organy właściwe w sprawach karnych bądź w wykonaniu prawomocnego wyroku sądowego.

3. Urzędnik konsularny i pracownik konsularny korzystają z immunitetu od jurysdykcji władz sądowych i administracyjnych Państwa przyjmującego w odniesieniu do czynności wykonywanych w zakresie ich obowiązków urzędowych.

4. Postanowień ust. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu nie stosuje się do spraw cywilnych:

- 1) wynikłych z zawarcia przez członka urzędu konsularnego umowy, w której nie występował on wyraźnie lub w sposób dorozumiany jako przedstawiciel Państwa wysyłającego;
- 2) wytoczonych na skutek szkody powstałej w wyniku wypadku spowodowanego przez członka urzędu konsularnego w Państwie przyjmującym jakimkolwiek środkiem transportu;
- 3) dotyczących spadków, w których członek urzędu konsularnego występuje jako spadkobierca, zapisobierca, wykonawca testamentu, zarządca lub kurator spadku w charakterze osoby prywatnej.

5. Postanowienia ust. 1—4 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do członków rodzin.

6. Jeżeli właściwy organ Państwa przyjmującego ma zamiar zatrzymać, aresztować lub w inny sposób pozbawić wolności członka personelu konsularnego, obowiązany jest on uprzednio poinformować o tym kierownika urzędu konsularnego. Jeżeli wszczęto postępowanie karne przeciwko urzędnikowi konsularnemu, jest on obowiązany stawić się przed właściwymi organami. Postępowanie powinno być jednak prowadzone ze względami należnymi mu z uwagi na jego urzędowe stanowisko oraz, z wyjątkiem przypadku przewidzianego w ust. 2, w sposób, który by możliwie jak najmniej utrudniał wykonywanie funkcji konsularnych. Jeżeli w okolicznościach wymienionych w ust. 2 niezbędne jest aresztowanie lub zatrzymanie urzędnika konsularnego, postępowanie przeciwko niemu powinno być zakończone w możliwie najkrótszym czasie.

7. W razie zatrzymania, tymczasowego aresztowania członka personelu konsularnego albo wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego, Państwo przyjmujące jest obowiązane zawiadomić o tym możli-

wie najszybciej kierownika urzędu konsularnego.

8. Właściwy organ Państwa przyjmującego ma obowiązek udzielić pełnej informacji urzędowi konsularnemu bądź przedstawicielstwu dyplomatycznemu Państwa wysyłającego o przedsięwziętych środkach, o których mowa w niniejszym artykule.

Artykuł 21

1. Państwo wysyłające może zrzec się przywilejów i immunitetów określonych w ust. 1, 2 i 3 artykułu 20. To zrzeczenie się powinno być zawsze wyraźne i notyfikowane Państwu przyjmującemu.

2. Wszczęcie przez członka urzędu konsularnego postępowania w przypadku, w którym mógłby korzystać z immunitetu jurysdykcyjnego, pozbawia go prawa powoływania się na immunitet w stosunku do jakiegokolwiek powództwa wzajemnego, bezpośrednio związanego z powództwem głównym.

3. Zrzeczenie się immunitetu jurysdykcyjnego w odniesieniu do postępowania cywilnego lub administracyjnego nie jest uważane za pociągające za sobą zrzeczenie się immunitetu od środków wykonania orzeczenia. W stosunku do takich środków niezbędne jest odrębne zrzeczenie się.

Artykuł 22

1. Członek urzędu konsularnego może być wezwany do składania zeznań w charakterze świadka przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego. Jeżeli urzędnik konsularny odmawia stawienia się lub złożenia zeznań, nie można wobec niego stosować żadnego środka przymusu ani sankcji. Pracownik konsularny i członek personelu służby nie mogą odmówić złożenia zeznań, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 3 niniejszego artykułu.

2. Organ Państwa przyjmującego, wzywający członka urzędu konsularnego do złożenia zeznań, nie powinien utrudniać wykonywania jego obowiązków służbowych. Może odebrać, gdy jest to możliwe, takie zeznanie od członka urzędu konsularnego w urzędzie konsularnym, rezydencji lub w jego mieszkaniu.

3. Członek urzędu konsularnego nie jest zobowiązany do składania zeznań co do spraw związanych z wykonywaniem swych obowiązków urzędowych ani do przedkładania urzędowej korespondencji lub innych dokumentów z archiwów konsularnych. Postanowienie to ma również zastosowanie do członków jego rodziny oraz do członków personelu prywatnego w odniesieniu do faktów, które są związane z działalnością urzędu konsularnego.

4. Członek urzędu konsularnego nie jest zobowiązany do udzielania opinii jako rzeczoznawca prawa Państwa wysyłającego.

Artykuł 23

Członek urzędu konsularnego, jak również członkowie jego rodziny są zwolnieni w Państwie przyjmującym od wszelkich świadczeń osobistych i od wszelkiej

służby publicznej jakiegokolwiek charakteru, od służby wojskowej oraz od obowiązków wojskowych, takich jak rekwizycje, kontrybucje i zakwaterowanie.

Artykuł 24

1. Członek urzędu konsularnego, a także członkowie jego rodziny są zwolnieni od wszelkich obowiązków przewidzianych przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego odnośnie do rejestracji, zezwolenia na pobyt, zezwolenia na zatrudnienie i innych podobnych wymagań, jakie dotyczą cudzoziemców.

2. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu nie stosuje się jednak do pracownika konsularnego, który nie jest stałym pracownikiem Państwa wysyłającego lub wykonuje w Państwie przyjmującym jakąkolwiek prywatną działalność zarobkową, ani do członka jego rodziny.

Artykuł 25

1. Członek urzędu konsularnego, jak również członkowie jego rodziny są zwolnieni do wszelkich opłat i podatków państwowych, regionalnych i komunalnych, z wyjątkiem:

- 1) podatków pośrednich tego rodzaju, które zazwyczaj są wliczane w cenę towaru lub usług;
- 2) opłat i podatków od prywatnego mienia nieruchomości położonego na terytorium Państwa przyjmującego, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 17 niniejszej konwencji;
- 3) podatków od spadku i podatków od przeniesienia prawa własności pobieranych przez Państwo przyjmujące;
- 4) opłat i podatków od prywatnych dochodów, łącznie z dochodami od kapitału, mających swe źródło w Państwie przyjmującym, oraz podatków od kapitału zainwestowanego w przedsiębiorstwach handlowych lub finansowych w Państwie przyjmującym;
- 5) opłat rejestracyjnych, sądowych, hipotecznych i stemplowych, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 17 niniejszej konwencji.

2. Członek urzędu konsularnego zatrudniający osoby, których wynagrodzenia lub uposażenia nie są zwalniane od podatków od dochodów w Państwie przyjmującym, powinien wypełniać obowiązki nakładane na pracodawców przez ustawy i inne przepisy tego Państwa w zakresie pobierania podatków od dochodów.

Artykuł 26

1. Państwo przyjmujące zgodnie z obowiązującymi ustawami i innymi przepisami zezwala na wwóz i wywóz, zwalnia z opłat celnych i innych związanych z tym opłat, z wyjątkiem opłat od załadunku, przewozu, przechowywania i wyładunku lub innych usług:

- 1) przedmioty przeznaczone do użytku służbowego urzędu konsularnego;

2) przedmioty, łącznie ze środkami transportu, przeznaczone do osobistego użytku urzędników konsularnych lub członków ich rodzin, zaliczając do nich przedmioty przeznaczone do ich urządzenia się.

2. Pracownicy konsularni i członkowie personelu służby korzystają z przywilejów i zwolnień przewidzianych w ust. 1 co do przedmiotów przewidzianych w czasie ich pierwszego instalowania się.

3. Bagaż osobisty urzędnika konsularnego i członków jego rodziny jest zwolniony od przeprowadzania kontroli celnej, jeśli nie ma poważnych powodów do przypuszczeń, że zawiera przedmioty inne niż te, na których wwóz zezwala się stosownie do punktu 2 ust. 1 niniejszego artykułu, albo przedmioty, których wwóz i wywóz jest zabroniony stosownie do ustawodawstwa lub przepisów o kwarantannie Państwa przyjmującego. Takiej kontroli można dokonać wyłącznie w obecności urzędnika konsularnego lub jego pełnomocnego przedstawiciela.

Artykuł 27

Z zastrzeżeniem swych ustaw i innych przepisów dotyczących stref, do których wstęp ze względu na bezpieczeństwo państwa jest zabroniony lub ograniczony, Państwo przyjmujące zapewnia wszystkim członkom urzędu konsularnego, jak również członkom ich rodzin, swobodę poruszania się na swym terytorium. Jednakże we wszystkich przypadkach Państwo przyjmujące zapewni urzędnikowi konsularnemu wykonywanie jego funkcji.

Artykuł 28

1. Przywileje i immunitety przewidziane w niniejszej konwencji, z wyjątkiem postanowień ust. 3 i 4 artykułu 22, nie przysługują pracownikom konsularnym oraz członkom personelu służby, jeżeli są oni obywatelami Państwa przyjmującego lub mają stałe miejsce pobytu w tym Państwie.

2. Członkowie rodziny członka urzędu konsularnego, który jest obywatelem Państwa przyjmującego lub ma stałe miejsce pobytu w tym Państwie, oraz członkowie rodziny, którzy są obywatelami Państwa przyjmującego lub mają stałe miejsce pobytu w tym Państwie albo wykonują w Państwie przyjmującym działalność o charakterze zarobkowym, nie korzystają, z wyjątkiem postanowień ust. 3 artykułu 22, z żadnych przywilejów i immunitetów.

3. Z wyjątkiem postanowień ust. 3 artykułu 22, przywileje i immunitety określone w niniejszej konwencji nie będą przyznawane członkom personelu prywatnego.

4. Państwo przyjmujące będzie wykonywało swą jurysdykcję w stosunku do osób wyszczególnionych w ust. 1—3 niniejszego artykułu w taki sposób, aby niepotrzebnie nie utrudniać wykonywania funkcji przez urząd konsularny.

Artykuł 29

Wszystkie osoby, którym stosownie do niniejszej Konwencji przysługują przywileje i immunitety, zobo-

wiązane są, bez uszczerbku dla tych przywilejów i immunitetów, do poszanowania ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego, łącznie z tymi, które regulują zasady ruchu środków transportu oraz ich ubezpieczenia.

ROZDZIAŁ IV

Funkcje konsularne

Artykuł 30

1. Urzędnik konsularny ma prawo, w granicach okręgu konsularnego, wykonywać funkcje wymienione w niniejszym rozdziale konwencji. Urzędnik konsularny może oprócz tego wykonywać inne oficjalne funkcje konsularne, jeśli nie są one sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego lub którym Państwo to nie sprzeciwia się.

2. Urzędnik konsularny, po notyfikacji Państwu przyjmującemu, może działać jako przedstawiciel Państwa wysyłającego przy każdej organizacji międzynarodowej.

3. Urzędnik konsularny ma prawo w związku z wykonywaniem swoich funkcji zwracać się na piśmie lub ustnie do właściwych organów w swoim okręgu konsularnym, a także do władz centralnych Państwa przyjmującego, jeżeli zezwalają na to ustawy lub inne przepisy tego Państwa bądź międzynarodowe porozumienia w tej dziedzinie.

4. W szczególnych okolicznościach urzędnik konsularny może za zgodą Państwa przyjmującego wykonywać funkcje poza swoim okręgiem konsularnym.

5. Urzędnik konsularny ma prawo do pobierania opłat konsularnych zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego. Kwoty pobierane z tytułu tych opłat są wolne od wszelkich podatków i opłat Państwa przyjmującego.

Artykuł 31

Urzędnik konsularny ma prawo bronić interesów Państwa wysyłającego i jego obywateli.

Artykuł 32

Do zadań urzędnika konsularnego należy popieranie rozwoju stosunków handlowych, gospodarczych, naukowych i kulturalnych między Państwem wysyłającym i Państwem przyjmującym oraz przyczynianie się w inny sposób do rozwoju przyjaznych stosunków między nimi.

Artykuł 33

1. Urzędnik konsularny ma prawo:

- 1) prowadzić rejestr obywateli Państwa wysyłającego;
- 2) przyjmować zawiadomienia i dokumenty dotyczące urodzeń lub zgonów obywateli Państwa wysyłającego;

3) przyjmować, zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego, oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński lub udzielać ślubów, pod warunkiem że obie strony posiadają obywatelstwo tego Państwa.

2. Urzędnik konsularny będzie powiadamiał właściwe organy Państwa przyjmującego o dokonaniu czynności wymienionych w punktach 2 i 3 ust. 1 niniejszego artykułu, jeśli jest to wymagane przez ustawodawstwo Państwa przyjmującego.

3. Postanowienia punktów 2 i 3 ust. 1 niniejszego artykułu nie zwalniają zainteresowanych osób od obowiązku przestrzegania formalności wymaganych przez ustawodawstwo Państwa przyjmującego.

Artykuł 34

Urzędnik konsularny ma prawo:

- 1) wydawać, wznawiać ważność i unieważniać paszporty obywateli zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego;
- 2) wystawiać dokumenty uprawniające do wjazdu do Państwa wysyłającego i wprowadzać w tych dokumentach konieczne zmiany;
- 3) wystawiać wizy.

Artykuł 35

Urzędnik konsularny ma prawo:

- 1) przyjmować, sporządzać i poświadczać oświadczenia obywateli Państwa wysyłającego, w tym oświadczenia w sprawach rodzinnych oraz w sprawach obywatelstwa, zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego;
- 2) sporządzać, rejestrować, poświadczać i przechowywać testamenty obywateli Państwa wysyłającego;
- 3) sporządzać, rejestrować i poświadczać umowy, zawierane między obywatelami Państwa wysyłającego i poświadczać jednostronne oświadczenia woli, jeśli te umowy i oświadczenia nie są sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego. Urzędnik konsularny nie może jednak sporządzać, rejestrować i poświadczać takich umów lub oświadczeń, które ustanawiają, przenoszą lub likwidują prawa rzeczowe do nieruchomości znajdujących się w Państwie przyjmującym;
- 4) sporządzać, rejestrować i poświadczać umowy między obywatelami Państwa wysyłającego z jednej strony a obywatelami Państwa przyjmującego lub obywatelami państwa trzeciego z drugiej strony, jeżeli umowy te mają być wykonane lub mają wywrzeć skutek prawny wyłącznie w Państwie wysyłającym i pod warunkiem, że nie są one sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego;
- 5) legalizować dokumenty wydawane przez organy Państwa wysyłającego lub Państwa przyjmującego, a także poświadczać kopie, odpisy i wyciągi z tych dokumentów;

- 6) tłumaczyć dokumenty i poświadczać zgodność tłumaczeń;
- 7) poświadczać podpisy obywateli Państwa wysyłającego;
- 8) przyjmować do depozytu dokumenty, pieniądze lub wszelkie przedmioty od obywateli Państwa wysyłającego bądź na ich rzecz, jeżeli nie jest to sprzeczne z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego. Depozyt taki może być wywieziony z Państwa przyjmującego jedynie z zachowaniem ustaw i innych przepisów tego Państwa;
- 9) przyjmować, w celu przekazania osobom uprawnionym, przedmioty zagubione przez obywateli Państwa wysyłającego podczas ich pobytów w Państwie przyjmującym;
- 10) wydawać dokumenty dotyczące pochodzenia towarów.

Artykuł 36

Sporządzone, poświadczone lub przetłumaczone przez urzędnika konsularnego dokumenty, stosownie do postanowień artykułu 35 niniejszej konwencji, będą uznawane w Państwie przyjmującym jako dokumenty wywierające taki sam skutek prawny i posiadające taką samą moc jak dokumenty sporządzone, poświadczone lub przetłumaczone przez właściwe organy Państwa przyjmującego, jeżeli treść ich nie jest sprzeczna z ustawami i innymi przepisami tego Państwa.

Artykuł 37

Urzędnik konsularny jest uprawniony do doręczania pism sądowych i pozasądowych oraz dokonywania przesłuchań na wnioski właściwych organów Państwa wysyłającego, zgodnie z obowiązującymi umowami międzynarodowymi, a w braku takich umów — w sposób zgodny z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego. Uprawnienie to może być wykonywane tylko w stosunku do obywateli Państwa wysyłającego i bez stosowania środków przymusu.

Artykuł 38

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią urzędnika konsularnego o potrzebie ustanowienia opieki lub kurateli nad niepełnoletnim lub mającym ograniczoną zdolność do czynności prawnych obywatelem Państwa wysyłającego bądź o potrzebie ochrony dóbr znajdujących się w Państwie przyjmującym, którymi — niezależnie od przyczyny — obywatel Państwa wysyłającego nie jest w stanie zarządzać.

2. W porozumieniu z właściwymi organami Państwa przyjmującego urzędnik konsularny może powiadamiać obywateli Państwa wysyłającego o sprawach wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu, a zwłaszcza może proponować osoby, które mogłyby występować w charakterze opiekuna lub kuratora.

3. W razie gdy zarządzanie mieniem małoletniego lub innej osoby nie posiadającej zdolności do czynności prawnych nie jest zapewnione, urzędnik konsularny może proponować osobę do zarządzania tym mieniem lub zwracać się do właściwych organów Państwa przyjmującego o podjęcie niezbędnych w tym celu środków.

Artykuł 39

Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urzędnika konsularnego o zgonie obywatela Państwa wysyłającego i przekażą mu bezpłatnie odpis aktu zgonu.

Artykuł 40

1. W razie otwarcia spadku na terytorium Państwa przyjmującego, właściwy organ tego Państwa poinformuje o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego, jeżeli spadkobierca, uprawniony lub zapisobierca jest obywatelem Państwa wysyłającego, nie posiadającym stałego miejsca pobytu na terytorium Państwa przyjmującego i nie mającym swego pełnomocnika na tym terytorium.

2. W razie gdy właściwe organy Państwa przyjmującego uzyskają informacje o otwarciu spadku po zmarłym obywatelu Państwa wysyłającego w Państwie przyjmującym, który nie posiada spadkobiercy ani wykonawcy testamentu w Państwie przyjmującym, niezwłocznie informują o tym urzędnika konsularnego Państwa wysyłającego.

3. Urzędnik konsularny ma prawo:

- 1) podejmować odpowiednie środki dla zabezpieczenia spadku po zmarłym obywatelu Państwa wysyłającego, znajdującego się na terytorium Państwa przyjmującego. W celu ochrony interesów obywatela Państwa wysyłającego może on zwracać się do właściwych organów Państwa przyjmującego i żądać, aby organy te podjęły niezbędne środki dla zabezpieczenia spadku po zmarłym i informowały go o podjętych środkach, oraz być obecny przy sporządzaniu spisu inwentarza oraz przy nałożeniu i zdjęciu pieczęci, jeżeli obywatel ten nie jest w inny sposób reprezentowany;
- 2) reprezentować i chronić interesy przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego obywatela Państwa wysyłającego uprawnionego do spadku lub mającego roszczenia do spadku w Państwie przyjmującym, niezależnie od obywatelstwa osoby zmarłej, jeżeli obywatel ten jest nieobecny w Państwie przyjmującym lub jest małoletni do czasu ustanowienia swego pełnomocnika.

4. W razie otwarcia spadku po obywatelu Państwa wysyłającego, organy Państwa przyjmującego przekażą urzędnikowi konsularnemu odpis testamentu oraz posiadane informacje o spadkobiercach, ich miejscu zamieszkania lub pobytu, o składzie i wartości masy spadkowej, a także informacje o tym, czy wszczęte zostało postępowanie spadkowe i w jakim stadium się ono znajduje.

5. Przy realizacji czynności wymienionych w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu urzędnik konsularny współpracuje i udziela pomocy, bezpośrednio lub za pośrednictwem swego przedstawiciela, właściwemu organowi Państwa przyjmującego.

6. Jeżeli po zakończeniu postępowania spadkowego lub innych czynności urzędowych w Państwie przyjmującym ruchomości spadkowe lub wartość uzyskana ze sprzedaży tych ruchomości lub nieruchomości przypadną spadkobiercom uprawnionym lub zapisobiercom, będącym obywatelami Państwa wysyłającego, nie posiadającym stałego miejsca pobytu w Państwie przyjmującym i nie mającym swego pełnomocnika, mienie to lub wartość uzyskana z jego sprzedaży zostaną przekazane, pod warunkiem że:

- 1) spadkobierca, uprawniony lub zapisobierca udowodnią swoje prawo do spadku;
- 2) uzyska się, w razie potrzeby, zgodę właściwych organów Państwa przyjmującego na przekazanie mienia spadkowego lub wartości uzyskanej z jego sprzedaży;
- 3) zostały zapłacone lub zabezpieczone wszystkie długi spadkowe zgłoszone w terminie określonym przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego;
- 4) zostały zapłacone lub zabezpieczone wszystkie opłaty spadkowe.

7. Przekazanie mienia i należności do Państwa wysyłającego, stosownie do postanowień ustępu 5 i 6 niniejszego artykułu, może być dokonane jedynie zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 41

1. W przypadku gdy obywatel Państwa wysyłającego, nie posiadający stałego miejsca pobytu w Państwie przyjmującym, zmarł w czasie pobytu w tym Państwie, mienie pozostałe po nim zostanie zabezpieczone przez właściwe organy Państwa przyjmującego, a następnie przekazane, bez specjalnego postępowania, urzędnikowi konsularnemu Państwa wysyłającego. Urzędnik konsularny spłaci długi zaciągnięte przez osobę zmarłą w czasie jej przebywania w Państwie przyjmującym do wysokości wartości przekazanych przedmiotów.

2. Do mienia określonego w ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 40 ust. 7 niniejszej konwencji.

Artykuł 42

Jeżeli obywatel Państwa wysyłającego, na skutek nieobecności lub z innych ważnych przyczyn, nie może w odpowiednim czasie bronić swych praw i interesów, urzędnik konsularny ma prawo reprezentować go przed władzami Państwa przyjmującego, dopóki osoba ta nie wyznaczy swego pełnomocnika lub nie przystąpi osobiście do obrony swoich praw i interesów.

Artykuł 43

1. Urzędnik konsularny ma prawo komunikować się i spotykać z każdym obywatelem Państwa wysyłającego, udzielać mu porad i wszelkiej pomocy, a w przypadkach koniecznych podejmować kroki w celu udzielenia mu pomocy prawnej. Państwo przyjmujące nie może w jakikolwiek sposób ograniczać kontaktu obywatela Państwa wysyłającego z urzędnikiem konsularnym, a także ograniczać mu dostępu do urzędu konsularnego.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią urząd konsularny bezzwłocznie, to jest nie później niż w ciągu trzech dni, o aresztowaniu, zatrzymaniu lub pozbawieniu wolności w innej formie obywatela Państwa wysyłającego, licząc od dnia, w którym zastosowano te środki. Właściwe organy Państwa przyjmującego są obowiązane przekazywać niezwłocznie wiadomości skierowane przez osobę zatrzymaną, aresztowaną lub pozbawioną wolności w jakiegokolwiek innej formie do urzędu konsularnego.

3. Urzędnik konsularny ma prawo bezzwłocznie, to jest przed upływem czterech dni, odwiedzić i nawiązać kontakt z obywatelem Państwa wysyłającego, przebywającym w areszcie, zatrzymanym, odbywającym karę więzienia lub pozbawionym wolności w inny sposób. Uprawnienia wymienione w niniejszym ustępie realizuje się zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego, pod warunkiem jednak, że wspomniane ustawy i przepisy nie mogą przeczyć tym uprawnieniom.

4. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urzędnika konsularnego o wypadkach, w wyniku których obywatele Państwa wysyłającego ponieśli śmierć lub doznali ciężkich uszkodzeń ciała.

Artykuł 44

1. Urzędnik konsularny ma prawo udzielać wszelkiej pomocy statkom Państwa wysyłającego oraz załogom tych statków, podczas ich pobytu w portach, na wodach terytorialnych lub wewnętrznych Państwa przyjmującego.

2. Urzędnik konsularny może wchodzić na pokład statku Państwa wysyłającego niezwłocznie po dokonaniu odprawy przy jego wejściu, a kapitan statku i inni członkowie załogi oraz pasażerowie mogą nawiązać z nim kontakt.

3. Urzędnik konsularny może korzystać z prawa nadzoru i inspekcji w stosunku do statku Państwa wysyłającego i jego załogi. W tym celu może on również odwiedzać statek, przyjmować wizyty kapitana i innych członków załogi.

4. Urzędnik konsularny może zwracać się o pomoc do właściwych organów Państwa przyjmującego we wszelkich sprawach dotyczących wykonywania czynności w stosunku do statku Państwa wysyłającego, kapitana i innych członków załogi i pasażerów statku.

Artykuł 45

Urządник konsularny ma prawo w stosunku do statków Państwa wysyłającego:

- 1) bez uszczerbku dla uprawnień organów Państwa przyjmującego, wyjaśniać wszelkie zdarzenia, które miały miejsce na statku podczas rejsu i w czasie postojów, przesłuchiwać kapitana i któregokolwiek z członków załogi statku, kontrolować dokumenty statku, przyjmować oświadczenia dotyczące statku, ładunku i podróży, a także ułatwiać wejście i wyjście oraz przebywanie statku w porcie;
- 2) rozstrzygać wszelkie spory między kapitanem i innymi członkami załogi statku, łącznie ze sporami o płace i umowy o pracę;
- 3) podejmować stosowne kroki w sprawach leczenia i repatriacji kapitana lub któregokolwiek z członków załogi statku;
- 4) udzielać kapitanowi lub innym członkom załogi ochrony prawnej w ich stosunkach z sądami i innymi organami Państwa przyjmującego i w tym celu zapewniać im ochronę prawną i pomoc tłumacza;
- 5) sporządzać, przyjmować, rejestrować lub poświadczать deklaracje lub inne dokumenty dotyczące statku, przewidziane ustawodawstwem Państwa wysyłającego;
- 6) dokonywać wszelkich innych czynności przewidzianych przez ustawodawstwo Państwa wysyłającego w sprawach żeglugi, pod warunkiem że nie są one sprzeczne z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 46

1. Sądy i inne właściwe organy Państwa przyjmującego nie mogą wykonywać swojej jurysdykcji co do przestępstw popełnionych na pokładzie statku Państwa wysyłającego, z wyjątkiem:

- 1) przestępstwa popełnionego przez obywatela lub przeciwko obywatelowi Państwa przyjmującego albo przez jakąkolwiek inną osobę lub przeciwko takiej osobie, jeżeli ta osoba nie jest członkiem załogi statku;
- 2) przestępstwa naruszającego porządek publiczny, bezpieczeństwo portu lub wód terytorialnych bądź wewnętrznych Państwa przyjmującego;
- 3) przestępstwa naruszającego ustawy lub inne przepisy Państwa przyjmującego dotyczące zdrowia publicznego, bezpieczeństwa życia na morzu, imigracji, przepisów celnych, zanieczyszczeń morza lub nielegalnego przewozu narkotyków;
- 4) przestępstwa zagrożonego według prawa Państwa przyjmującego karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż pięć lat lub karą surowszą.

2. W innych przypadkach wyżej wymienione organy mogą działać jedynie na prośbę lub za zgodą urzędnika konsularnego.

Artykuł 47

1. W przypadku gdy sądy lub inne właściwe organy Państwa przyjmującego zamierzają podjąć środki przymusu, zająć mienie lub prowadzić jakiegokolwiek śledztwo na pokładzie statku Państwa wysyłającego, to właściwe organy Państwa przyjmującego powinny powiadomić o tym urzędnika konsularnego. Takie powiadomienie powinno nastąpić przed podjęciem takich czynności, tak aby umożliwić urzędnikowi konsularnemu lub jego przedstawicielowi obecność w trakcie przeprowadzania tych czynności. Jeżeli uprzednie powiadomienie urzędnika konsularnego jest niemożliwe, właściwe organy Państwa przyjmującego uczynią to możliwe jak najszybciej, nie później jednak niż w chwili, gdy wspomniane czynności mają zostać rozpoczęte. Właściwe organy Państwa przyjmującego ułatwią urzędnikowi konsularnemu widzenie się z osobą zatrzymaną lub aresztowaną i porozumiewanie się z nią, a także podejmowanie odpowiednich kroków w celu ochrony interesów takiej osoby.

2. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się także w przypadku, gdy kapitan lub członkowie załogi statku mają być poddani przesłuchaniu na lądzie przez organy Państwa przyjmującego.

3. Postanowień niniejszego artykułu nie stosuje się jednak w przypadku normalnej kontroli granicznej, celnej i sanitarnej, a także wszelkiej czynności wykonywanej na prośbę lub za zgodą kapitana statku.

Artykuł 48

W przypadku gdy członek załogi nie będący obywatelem Państwa przyjmującego opuścił w tym Państwie bez zgody kapitana statek Państwa wysyłającego, właściwe organy Państwa przyjmującego, na prośbę urzędnika konsularnego, udzielą pomocy w poszukiwaniu tej osoby.

Artykuł 49

1. Jeżeli statek Państwa wysyłającego uległ rozbiciu, uszkodzeniu, osiadł na mieliźnie, został wyrzucony na brzeg lub doznał innej awarii w Państwie przyjmującym albo gdy jakikolwiek przedmiot wchodzący w skład ładunku, na skutek awarii statku, został znaleziony na brzegu lub blisko brzegu Państwa przyjmującego, albo dostarczony do portu tego Państwa, to właściwe organy Państwa przyjmującego zawiadomią o tym urzędnika konsularnego w możliwie najkrótszym czasie.

2. W przypadkach wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu właściwe organy Państwa przyjmującego podejmą wszelkie niezbędne środki w celu zorganizowania ratowania i ochrony statku, pasażerów, załogi, wyposażenia statku, ładunku, zapasów i innych przedmiotów znajdujących się na statku, a także w celu zapobieżenia naruszeniu własności. Dotyczy to także przedmiotów stanowiących część statku lub jego ładunku, które znalazły się poza statkiem. O wszelkich podjętych środkach właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią urzędnika konsularnego w możliwie najkrótszym czasie.

3. Urzędnik konsularny ma prawo udzielać wszelkiej pomocy takiemu statkowi, pasażerom i członkom załogi. W tym celu ma prawo zabiegać o pomoc u właściwych organów Państwa przyjmującego. Urzędnik konsularny może zwracać się o wszczęcie czynności wymienionych w ust. 2 niniejszego artykułu, a także zabiegać o podjęcie lub kontynuowanie remontu statku, lub może zwrócić się do właściwych organów Państwa przyjmującego z prośbą o podjęcie takich środków.

4. Jeżeli statek Państwa wysyłającego, który doznał awarii, lub jakikolwiek przedmiot należący do tego statku zostaną znalezione na brzegu lub w pobliżu brzegu Państwa przyjmującego bądź zostaną dostarczone do portu tego Państwa i ani kapitan statku, ani właściciel, ani jego agent, ani ubezpieczyciel nie mogli podjąć środków w celu zabezpieczenia lub zarządzania takim statkiem lub przedmiotem, to uznaje się, że urzędnik konsularny ma prawo w imieniu właściciela do podjęcia takich środków, jakie mógłby podjąć w takich celach sam właściciel. Postanowienia tego ustępu stosuje się także w odniesieniu do jakiegokolwiek przedmiotu wchodzącego w skład ładunku statku.

5. Jeśli jakikolwiek przedmiot stanowiący część ładunku statku Państwa trzeciego, który doznał awarii, stanowi własność obywatela Państwa wysyłającego, został znaleziony na brzegu, w pobliżu brzegu Państwa przyjmującego lub został dostarczony do portu tego Państwa i ani kapitan statku, ani właściciel przedmiotu, ani jego agent, ani ubezpieczyciel nie mogli podjąć środków w celu zabezpieczenia lub zarządzania takim przedmiotem, to uznaje się, że urzędnik konsularny ma prawo w imieniu właściciela do podjęcia takich środków, jakie mógłby podjąć w takich celach sam właściciel.

Artykuł 50

1. Jeżeli kapitan lub inny członek załogi statku Państwa wysyłającego zmarł lub zaginął w Państwie przyjmującym na statku lub na łodzi, kapitan lub jego zastępca oraz urzędnik konsularny Państwa wysyłającego są wyłącznie kompetentni do sporządzenia spisu inwentarza przedmiotów, walorów i innego mienia, pozostawionych przez zmarłego lub zaginionego, i do dokonania innych czynności koniecznych dla zabezpieczenia mienia i jego przekazania w celu likwidacji spadku.

2. W razie śmierci albo zaginięcia kapitana statku lub innego członka załogi, będącego obywatelem Państwa przyjmującego, kapitan lub jego zastępca przesyła kopię spisu inwentarza wymienionego w ust. 1 niniejszego artykułu organom Państwa przyjmującego, które właściwe są do dokonania wszelkich czynności koniecznych dla zabezpieczenia mienia i w razie potrzeby do likwidacji spadku. Organy te poinformują o swych czynnościach urząd konsularny Państwa wysyłającego.

Artykuł 51

Postanowienia artykułów 44—50 niniejszej konwencji stosuje się odpowiednio również do statków powietrznych, pod warunkiem że zastosowanie to nie

będzie sprzeczne z postanowieniami innych dwustronnych lub wielostronnych umów lotniczych, obowiązujących między Umawiającymi się Stronami.

Artykuł 52

1. Postanowienia niniejszej konwencji stosuje się odpowiednio w razie wykonywania funkcji konsularnych przez przedstawicielstwo dyplomatyczne.

2. Nazwiska członków przedstawicielstwa dyplomatycznego, przydzielonych do wydziału konsularnego lub w inny sposób powołanych do wykonywania funkcji konsularnych przedstawicielstwa, są notyfikowane ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego lub władzy wyznaczonej przez to ministerstwo.

3. Przy wykonywaniu funkcji konsularnych przedstawicielstwo dyplomatyczne może zwracać się do:

- 1) władz miejscowych okręgu konsularnego;
- 2) władz centralnych Państwa przyjmującego, jeżeli jest to dopuszczalne na podstawie ustaw i innych przepisów oraz zwyczajów Państwa przyjmującego lub odpowiednich umów międzynarodowych.

4. Przywileje i immunitety członków przedstawicielstwa dyplomatycznego, wymienionych w ust. 2 niniejszego artykułu, podlegają nadal normom prawa międzynarodowego dotyczącym stosunków dyplomatycznych.

ROZDZIAŁ V

Postanowienia końcowe

Artykuł 53

1. Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Zagrzebiu.

2. Niniejsza konwencja zawarta jest na czas nie określony. Może ona być wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą z Umawiających się Stron. W takim wypadku utraci moc po upływie sześciu miesięcy od dnia wypowiedzenia.

Na dowód czego Pełnomocnicy Umawiających się Stron podpisali niniejszą konwencję i opatryli ją pieczęciami.

Sporządzono w Warszawie dnia 21 lutego 1995 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i chorwackim, przy czym obydwie teksty mają jednakową moc.

W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej

E. Wyzner

W imieniu
Republiki Chorwacji

Ivo Sanader

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:
— została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
— jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
— będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 2 kwietnia 1996 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

L.S.

Minister Spraw Zagranicznych: *D. Rosati*

816

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 24 czerwca 1997 r.

w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych Konwencji konsularnej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Chorwacji, sporządzonej w Warszawie dnia 21 lutego 1995 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z artykułem 53 ust. 1 Konwencji konsularnej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Chorwacji, sporządzonej w Warszawie dnia 21 lutego 1995 r., nastąpiła

w Zagrzebiu dnia 6 czerwca 1997 r. wymiana dokumentów ratyfikacyjnych wymienionej konwencji.

Powyższa konwencja wchodzi w życie dnia 6 lipca 1997 r.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *R. Mroziwicz*

817

UMOWA

między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Filipin w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu,

sporządzona w Manili dnia 9 września 1992 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 9 września 1992 r. została sporządzona w Manili Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Filipin w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu w następującym brzmieniu: